AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻՆ
ՍԻՐԻՈՒ ամբ. 550, վեցամսեայ 300 ՍԿԶ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տոլ. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ازتاك

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՀԵՌԱԶԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18 1933

ԶԵՒՔԸ ՀԱՅՍՏ. 2,50 Ս.Գ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է քեզ բերիս ճշմարիտ հասկին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 154 (992)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԺՐՆԵԻ ԱՆԵԼԸ

Ազգերու Դաշնակցութեանց աշխատանքները, մանաւանդ զինաթափութեան հարցին շուրջ, անցած գարնան անելի մատնուեցան: Անդամ տէրութիւններ հաւաքուեցան քանի առանձին խմբաւորումներու շուրջ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը մշակէր առանձին տեսակէտ և ծրագիր: Ոմանք կ'առաջարկէին որ նախապատրաստական դէմ հաւաքական դիմադրութիւն ցոյց տրուի, ուրիշներ սահմանադրումը կը պահանջէին նախապատրաստական, կարգ մը տէրութիւններ կ'ուզէին քննարկի տակ պահել տէրութեանց սպառազինումը ժամանակի մը համար, օդային ոմբակոծումները արգիլել, զինուորական օգտագործումը վերցնել, ևայլն ևայլն:

Զինաթափութեան խորհրդաժողովի նախագահ Պ. Հէնտըրսընն, անցեալ գարունէն ի վեր ամէն ճիգ և աշխատանք սպառեց նպատակաւոր լուծում մը գտնելու համար ստեղծուած անելին: Զանազան երկիրներու մայրաքաղաքները ճամբորդեց, տեսակցութիւններ ունեցաւ խորհրդաժողովի անդամներուն հետ, սակայն ապարդիւն ճիգին իր չանքերը: Վերջը, միևնոյն մտահոգութեամբ, Լոնտոնի Տնտեսական Խորհրդաժողովին մէջ աշխատեցաւ կարգ մը հարցերու շուրջ հաշտձայնութիւն գոյացնել, սակայն ի զուր:

Ուրեմն, երբ, Հէնտըրսըն մայրաքաղաքներու մէջ կը պտրտէր և տէրութեանց միջև համաձայնութիւն մը յառաջացնելու կ'աշխատէր, միւս կողմէ Ուրոպայի կացութիւնը Զինաթափութեան Խորհրդաժողովի ուղղութեան ու ոգիին բոլորովին հակառակ վիճակ մը կ'ստանար: Գրեթէ բոլոր տէրութիւնները ալ փութով ու տենդագինօրէն սպառազինման պատրաստութեանց լծուած էին և անվստահութիւնը հասած գագաթնակէտին: Արդէն, Զինաթափութեան Խորհրդաժողովի առաջին նիստէն քիչ առաջ, Ճաբոնն կը գրաւէր Մանչուրիան զինուորականով, բոլորովին անվստահութեամբ վարակելով տէրութիւնները: Անկէ վերջ Գերմանիոյ մէջ Հիթլէր կ'ստանձնէր կառավարութեան ղեկը և կը հետապնդէր խիստ վտանգաւոր քաղաքականութիւն մը: Զէնքերու հաւասարութեան և սահմաններու փոփոխութեան պահանջը կը ներկայացնէր Գերմանիան, աւելի դժուարացնելով զինաթափութեան հարցը:

Հետևաբար, երբ մէկ կողմէ զինաթափելու կամ զէնքերու կրճատման աշխատանքները կը թափուին, միւս կողմէ զինուելու անհրաժեշտութիւններ կը յառաջանան, տիրող անվստահութեան հետևանքով:

Տիրող այդ կացութեան առջև, այլևս զինաթափելու հարց չէր կրնար ըլլալ: Որով տարակալծութեանց մէկ մասը ինքնին վերացած կ'ըլլայ: Անկէ յետոյ, աշխատեցան գոնէ սպառազինութիւնը արգիլելու այսինքն ամէն տէրութիւն իր ունեցածով գոհանայ եւ նոր զէնքեր չի շինէ: Եւ այս ծրագրի գործադրութեան համար ալ, Ֆրանսան կ'առաջարկէր միջազգային հսկողութիւն մը նշանակել, մանաւանդ յանձնախումբի մը միջոցաւ: Ֆրանսայի այս առաջարկը չորս տարուան համար ի զօրու պիտի ըլլար, որմէ վերջ, եթէ կացութիւնը բոլշեւտու գտնուէր, պիտի վերսկսուէր զինաթափութեան ծրագրի գործադրութեան:

Ֆրանսական պատուիրակութեան կողմէ ներկայացուած այս առաջարկին համամիտ կը գտնուի Ամերիկան՝ առանց պայմանի և պարկուճեան: Սակայն, Անգլիան, կարգ մը առարկութիւններ և պայմաններ առաջ քշած էր ի վերջոյ, ինչպէս հաղորդեցին վերջին հեռագիրները, Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Ամերիկայի միջև համաձայնութիւն գոյացած է: Բուն խնդիրը Գերմանիոյ բռնելիք դիրքն էր ֆրանսական առաջարկին դէմ: Գերմանիան, ըստ էութեան այդ չորս տարուան փորձի շրջանին առարկութիւն չունէր. համաձայն է որ միջազգային յանձնախումբ մը հսկողի դեր կատարէ: Սակայն, կը պահանջէ որ նախ ինքն ալ զինուի և հաւասարի միւս տէրութեանց, անկէ վերջ ենթարկուի հսկողութեան: Գերմանիան Վէրսայլի ժողովին կողմէ իրեն արգիլուած զէնքերը ետ կ'ուզէ:

Ըստ Վէրսայլի դաշնագրին, Գերմանիա մի միայն 100.000 զինուոր պիտի ունենար, ուսկից բոլոր մեծ քանդակները, բանքերը, զինուորական օդանաւերը, ընդծովեանները պիտի գրաւուէին: Գերմանիան այժմ կուզէ վերստանալ զանոնք, հաւասարելու համար միւս մեծ տէրութեանց: Մեծ տէրութիւնները չեն յօժարիր նման պահանջի մը, որովհետև, կ'ըսեն անոնք, զէնքերու կրճատման համար աշխատող ժողով մը չի կրնար թոյլատրել որ տէրութիւն մը վերստին զինուի: Իրականութիւնն է այսօր որ Գերմանիոյ մէջ բոլոր երիտասարդներն ալ զինուորական կրթութիւն տեսած են և պատրաստ են ի հարկին միանալու իրենց բանակներուն, եթէ սպառազինուելու իրաւունքն ալ ստանայ, այն ատեն ոչ մէկ տարբերութիւն պիտի ունենայ Ֆրանսայէն կամ Անգլիայէն:

Ֆրանսան ոչ մէկ գնով կրնայ թոյլատրել որ Գերմանիա վերստանայ Վէրսայլի խորհրդաժողովին կողմէ իրեն արգիլուած զէնքերը: Եւ Ֆրանսայի համակարծիք են Անգլիա ու Ամերիկա: Գերմանիան, տեսնելով որ այդ երեք մեծ տէրութեանց միութեան առջև կը գտնուի, որոշեց քաշուիլ ժողովէն: Ընդհանուր հեռագիրները արդէն պաշտօնապէս յայտարարեցին թէ՝ Գերմանիա քաշուած է Ազգաժողովէն:

Գերմանիոյ քաշուելով ոչ միայն Ազգաժողովը մատնուած կ'ըլլայ անելի, այլ աշխարհի խաղաղութիւնն ալ վտանգուած կ'ըլլայ:

ԺՐՆԵԻ ՎՏԱՆԳ ՄԸՆ Է

«ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՏԱՆՔ Է...»

Գերման զօրավար Ֆօն Միչ, դասախօսութիւն մը ունած է «փրկենք վտանգի մէն եւ նիւթին վասին»: Առա գլխաւոր մասերը, հաղուած «Ֆէօլկիշ Պպկէմայնէ Ցայթունկ» թերթին:

Իրենց գոյութեան առաջին օրէն իսկ, Ազգերու Դաշնակցութիւնը և Զինաթափութեան Խորհրդաժողովը ուրիշ բան չեն ըրած, եթէ ոչ հովանաւորել սէր հաւասար երկիրներու ապառազինումը որ չտա եա կը թողու նախապատերազմեան չրջանի խեղճուկրակ սպառազինումը: Կարծեցեալ զինաթափութեան այս Խորհրդաժողովը, չտա փայլուն կերպով երան եկաւ իբրև պարզուած օգտապրիկ մը:

Բայց այդ երկիրներուն այս ամպամարութիւնը, որով կ'ուզեն մոռցնել թալ զինաթափութիւնը իրենց հանդիսաւոր յանձնառութիւնը, պէտք չէ մոռցընել թալ մեզի այն նուիրական պարտականութիւնը որ է անդադար յայտարարել թէ Գերմանիա ինչպէս անցեալին մէջ, նոյնպէս ալ ներկայիս կատարելապէս զրկուած է զէնքի իրաւունքէն, երբ մանաւանդ աւելի քան երբեք անապահով վիճակի մատնուած է:

Իրաւունքներու հաւասարութիւնը իրականութիւն մըն է որուն հասանելի կարելի չէ մեզմէ թալ այն ինչ որ թոյլատրուած է ուրիշներուն: Եւ քանի օրէ օր աւելի հրամայական կը դառնայ Գերմանիոյ թալ այս հաւասարութիւնը, մեր մէջ այնքան աւելի կը չեզոքանայ անբարեացակամութիւնը, իբրև սիրակ ընթացքը օրուն կը հետեւին արիներէ ի վեր:

Աւելորդ է յիշել այն ճամբաները որ կը փոքթեն Ազգ. Դաշնակցութեան մէջ, դաշնագիրներու ըրթամգրութիւնները միշտ սեկնաբանելով ի նպաստ իրենց, իսկ ի վնաս ուրիշներուն: Զարմանալ անդրադառնալ մեր անապահովութեան, որ հետզհետէ աւելի մահագին կը գառնայ, մեր մեր խաղացած կատակերգութեան հետևանքով:

Մեր սահմանէն անդին, ամէն ասոր հարիւր հազարներով կ'աւելնայ թիւը մարզուած զինուորներուն որոնք ապառազինուած են պատերազմական ամէնէն արդիական կատարելագործութիւններով: Ամէն ասոր, մեր հրեւանները կանոնաւոր հազարաւոր թօւով կ'աւելցնեն իրենց առզսպերը: Դարձեալ, յաղթական երկիրներու պատերազմական ճարտարարուեստը ամէն ասոր կը ճոխանայ հարիւրաւոր նոր գիւտերով:

Հարկ կա՞յ ըսելու թէ առազպրաստական երկրագործները օրանք մեր սահմանին կը յանգրն, ամէն ասոր հարիւրաւոր քիլոմէթրով կ'աւելնան: Պէտք կա՞յ աւելցնելու թէ ֆրանսացի ներպայի պատերազմ. ճարտարարուեստը սիրակն է որ վերջին ատրիներուն անդադար ճոխացաւ: Ուրիշ խօսքով, բոլ Գերմանիան, պարզուած զէնքերէ բոլ ճնշուած ահագին բնակչութեամբ, չըրջապատուած է վտանգաւոր ձրնակայութեամբ: Այս պայմաններուն մէջ, հայրենասիրութիւն է անկարևոր նկատել զէնքի հաւասարութեան խնդիրը:

Ու բոլոր ատոնք մեզի կ'ուսուցանեն նուիրեց ժրիկութեան նախապատրաստական աշխատանքներուն: Մեզի հասած են մինչև սպա. 17ի թիւերը: Այդ թիւերէն կը քաղենք հետևեալ տեղեկութիւնները.—

Հանրապետական ժրիկութենէն առաջ, ամբողջ Հայաստանի մէջ մեզի ունեցան չրջանային ժրիկութիւններ: Սկսպ. 18ին արդէն Երևան հասած էին չրջաններու բոլոր պատգամաւորները, որոնց անունը, բնակարանը և այլ պահանջները ապահովուած էին մարմնակրութեան Գերագոյն Խորհուրդին կողմէ:

Ժրիկութենին առթիւ կազմուեցան հետևեալ յանձնախումբերը.—

Կազմակերպական—անհատական (նախագահ՝ Լ. Բարեհեան), քարոզչական (նախագահ՝ Ս. Ա. Ամիրխանեան), բժշկ. (նախագահ՝ Ղանդիեան), մարզական (նախագահ՝ Աբրահամեան), չինարարական և կահաւորման (նախագահ՝ Մատինեան), կարգապահական (նախագահ՝ Ա. Թաւրգարեան), դատական (նախագահ՝ Ա. Սալոյեան), ցուցահանդէսի կազմակերպութեան (նախագահ՝ Ս. Դաւթեան), չքերթի (նախագահ՝ Յ. Յովհաննէսեան): Մարմնակրթութեան Գերագոյն Խորհուրդի նախագահն է Ա. Փաշայեան:

Բժշկական Յանձնաժողովին պաշտօնը եղած է առանձնել ժրիկութենէն առաղջապահական հսկողութիւնը, պահանջել մասնակցողներուն բժշկական քարտերը, հոգնել անհրաժեշտ օգնութիւն ուրեմն և հիւանդներուն:

Ժրիկութենին մարզումները տեղի ունեցան համաձայն երկու դասաւորութեան,— հաւաքական կոլեկտիվներ և առանձնական կոլեկտիվներ: Հաւաքական կոլեկտիվներու մրցումները կատարեցան բոլորովին տարբեր ձրագիրով: Այս կոլեկտիվները կը կազմէին գործարանային, հաւաքական գիւղատնտեսութեան և խորհրդային գիւղատնտեսութեան մարզական կազմակերպութիւնները, որոնց մրցումները կատարեցան առաջնորդուած տրամաբանական սկզբունքով:

Քաղաքներէն ու չրջաններէն եկած մարզիկները կը կրէին մէօրինակ մարզական հագուստ մը, իրենց կուրծքերուն վրայ իրենց քաղաքին կամ չրջանին անունը: Առաջնական դասու մարզիկները իրենց ներկայացուցած արտադրութեան նշանը: Կոլեկտիվին ներկայացուցիչները ձերմակ զգեստ, իրենց թևին վրայ իրենց քաղաքին կամ չրջանին անունը:

Հանդիսութեան, ժրիկութիւնը բաժնուած է երեք գլխաւոր բաժանումներու,— առաջին բաժանումին մէջ կը սանդին Երևանը և Լենինականը: Երկրորդ բաժանումին մէջ՝ Ղարաքիլիսա, Վաղարշապատ, Ալաւերդի, Գուգարք, Ն. Բայազիտ, Ղամարլու, Մասիսեանան Ղարաւանգիլը, Երիվնան, Փարաքար և Ղափան: Երկրորդ բաժանումին մէջ՝ Մեղրի, Քէչէրլօզանդ, Մարտունի, Բասարգեչար, Վեդի, Սիսիան, Շամշադին, Ախտա, Աշտարակ, Իջևան, Աբարան, Թալին, Արթիկ, Փամբակ, Ազբարա:

Գործարանային կոլեկտիվներու մրցումներուն կը մասնակցէին Ալաւերդիի գործարանները (ձուլարան, հանքեր ևն.), Երևանի լենինականի գործարանները մէկ մէկ հաւաքական թիմեր կազմած, ընդամէնը 3: Խորհրդային գիւղատնտեսութեան և հաւաքական գիւղատնտեսութեան կոլեկտիվները մրցումներուն կը մասնակցէր առանձին առանձին,— այսպէս Վաղարշապատի «Անդրանիկ»ը, Ղարաքիլիսայի, Մասիսեանի, Երևանի տնտեսութիւնները:

Հեծանիւի մրցումներուն, անհատական թիմի սկզբունքով, կը մասնակցէին Երևան, Լենինական, Ղամարլու, Վաղարշապատ, Ղարաքիլիսա: Լոզլու մրցումներուն՝ Երևան, Լենինական, Ղարաքիլիսա, Վաղարշապատ, Ախտա: Ծանրութիւն վերցնելու մրցումներուն, ըմբշամարտին, ֆին—ֆրանսական եռագային կափամարին Երևան, Լենինական, Ղարաքիլիսա,— ասոնց մէջէն է որ մեզի ունեցաւ հանրապետական ախոյեանը մրցումը: Ինքնաշարժ հեծանիւի մրցումներուն երեւան ու Լենինական, յանհատական թիմի առաջնութեան սկզբունքով: Թէնիսի մրցումներուն՝ Երևան եւ Լենինական նոյն ձեւով: Զիարշաւի մրցումներուն՝ Երևանի «Դինամօ»ն:

Հետաքրքրական էին մանաւանդ լոզլու մրցումները: Լոզլու մրցման մասնակցող թիմը կը բազկանար 6 հոգիէ, 4ը արք, 2ը կին: Այրերուն լոզլու մրցումները երեք տեսակ էին: Ա. Ազատ լոզլ՝ 100 մեդր լոզլ հագուստով եւ կռնակով, 50 մեդր, ջրամբնեռու ազատում 15 մեդր: Բ. Սաբրհանգակ—լոզ՝ 3 ձեւով, —առաջին՝ լիաբերան, 100 մեդր, երկրորդ՝ մէջքի վրայ, 100 մեդր, երրորդ ազատ լոզլ, 100 մեդր: Գ. Ա. Ազատ լոզլ 50,100,200, 400 մեդր, մէջքի վրայ լոզլ՝ 50 մեդր, լիաբերան լոզլ՝ 100 մեդր, ջուրը ցատկել 3 մեդր բարձրութենէ հագուստով (անդրավարտիքով եւ չապիկով), ջուրին մէջ 50 մեդր լոզլու ատեն հանել հագուստները:

Կիներու լոզլու մրցումները,— ազատ լոզլ՝ 50 եւ 100 մեդր, մէջքի վրայ՝ 50 մեդր, լիաբերան լոզլ՝ 50 մեդր, ազատ լոզլ՝ 200 մեդր:

Նախքան Ողիմպիականը, սեպտ. 10ին, երեւանի մարզարանի ատեանին մէջ տեղի ունեցան լոզլու անհատական մրցումներ: 50 մեդր արագ լոզլու, իր ուզած ձեւով,— առաջին հանգիստացաւ բանուոր Թորգոմ Սարգսեան (40.9 վայրկեան), երկրորդ՝ Զաւէն Յակոբեան (45.9) եւ Բասօ Պետր, երրորդ անուանաբաժանական ուսանող Վազգ Բաւրդեան (46 վրկ.):

(Շար.)

Գերմանիա այլևս գործ չունի մրցումային խորհրդաժողովներու մէջ: Եւ սրիկա ա՛չ միայն Զինաթափութեան Խորհրդաժողովին, այլև Ազգերու Դաշնակցութեան համար: Հիմա միւս երկիրներուն կ'իյնայ թոյլ չտալ որ Ֆրանսան գործադրէ խաղաղութիւնը կոպտնահարող իր ծրագիրը, որով պիտի սպիպէն Գերմանիան հեռանալ Ժընեւէն, և այս ձեւով առաջ պիտի բերէն եւրոպական ապագայ մը որ միայն Ազգերու Դաշնակցութեան ապագայ մը չպիտի ըլլայ:

Որովհետև, այլևս Վէրսայլի Դաշնագիրը, Զորսերու Ուխտը և գեռուբիշ բազմաթիւ համաձայնագրեր, որոնք խաղաղութիւնն ու ապահովութիւնը կ'երաշխաւորեն, կը գտնան անարժէք: Գերմանիան յայտնօրէն կ'սկսի զինուիլ և վերագրաւել բոլոր զէնքերը:

Գերմանիոյ քաշուելով ոչ միայն Ազգաժողովը մատնուած կ'ըլլայ անելի, այլ աշխարհի խաղաղութիւնն ալ վտանգուած կ'ըլլայ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 10.000 ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՎ

Շքեղ եւ հրապարակային մրցանակաբաշխութիւն

Գրած էինք թէ սեպտ. 18ին, Երևանի մէջ տեղի պիտի ունենայ Հայաստանի մարզական մրցումներուն Ողիմպիականը:

Այս ողիմպիականը տեւեց եօթը օր, սեպտ. 18—24:

«Սորհրդ. Հայաստան» սեպտ. 10էն սկսեալ, ամբողջ չաբթի մը օրինակներ նուիրեց ողիմպիականի նախապատրաստական աշխատանքներուն: Մեզի հասած են մինչև սեպտ. 17ի թիւերը: Այդ թիւերէն կը քաղենք հետևեալ տեղեկութիւնները.—

Հանրապետական ողիմպիականէն առաջ, ամբողջ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցան չրջանային ողիմպիականներ: Սեպտ. 18ին արդէն Երևան հասած էին չրջաններու բոլոր պատգամաւորները, որոնց անունը, բնակարանը և այլ պահանջները ապահովուած էին մարմնակրութեան Գերագոյն Խորհուրդին կողմէ:

Ողիմպիականին առթիւ կազմուեցան հետևեալ յանձնախումբերը.—

Կազմակերպական—անհատական (նախագահ՝ Լ. Բարեհեան), քարոզչական (նախագահ՝ Ս. Ա. Ամիրխանեան), բժշկ. (նախագահ՝ Ղանդիեան), մարզական (նախագահ՝ Աբրահամեան), չինարարական և կահաւորման (նախագահ՝ Մատինեան), կարգապահական (նախագահ՝ Ա. Թաւրգարեան), դատական (նախագահ՝ Ա. Սալոյեան), ցուցահանդէսի կազմակերպութեան (նախագահ՝ Ս. Դաւթեան), չքերթի (նախագահ՝ Յ. Յովհաննէսեան): Մարմնակրթութեան Գերագոյն Խորհուրդի նախագահն է Ա. Փաշայեան:

Բժշկական Յանձնաժողովին պաշտօնը եղած է առանձնել ողիմպիականին առողջապահական հսկողութիւնը, պահանջել մասնակցողներուն բժշկական քարտերը, հոգնել անհրաժեշտ օգնութիւն արկածեալներուն և հիւանդներուն ևն.:

Ողիմպիականին մրցումները տեղի ունեցան համաձայն երկու դասաւորութեան,— հաւաքական կոլեկտիվներ և առանձնական կոլեկտիվներ: Հաւաքական կոլեկտիվներու մրցումները կատարեցան բոլորովին տարբեր ձրագիրով: Այս կոլեկտիվները կը կազմէին գործարանային, հաւաքական գիւղատնտեսութեան և խորհրդային գիւղատնտեսութեան մարզական կազմակերպութիւնները, որոնց մրցումները կատարեցան առաջնորդուած տրամաբանական սկզբունքով:

Քաղաքներէն ու չրջաններէն եկած մարզիկները կը կրէին մէօրինակ մարզական հագուստ մը, իրենց կուրծքերուն վրայ իրենց քաղաքին կամ չրջանին անունը: Առաջնական դասու մարզիկները իրենց ներկայացուցած արտադրութեան նշանը: Կոլեկտիվին ներկայացուցիչները ձերմակ զգեստ, իրենց թևին վրայ իրենց քաղաքին կամ չրջանին անունը:

Հանդիսութեան, ողիմպիականը բաժնուած է երեք գլխաւոր բաժանումներու,— առաջին բաժանումին մէջ կը սանդին Երևանը և Լենինականը: Երկրորդ բաժանումին մէջ՝ Ղարաքիլիսա, Վաղարշապատ, Ալաւերդի, Գուգարք, Ն. Բայազիտ, Ղամարլու, Մասիսեանան Ղարաւանգիլը, Երիվնան, Փարաքար և Ղափան: Երկրորդ բաժանումին մէջ՝ Մեղրի, Քէչէրլօզանդ, Մարտունի, Բասարգեչար, Վեդի, Սիսիան, Շամշադին, Ախտա, Աշտարակ, Իջևան, Աբարան, Թալին, Արթիկ, Փամբակ, Ազբարա:

Գործարանային կոլեկտիվներու մրցումներուն կը մասնակցէին Ալաւերդիի գործարանները (ձուլարան, հանքեր ևն.), Երևանի լենինականի գործարանները մէկ մէկ հաւաքական թիմեր կազմած, ընդամէնը 3: Խորհրդային գիւղատնտեսութեան և հաւաքական գիւղատնտեսութեան կոլեկտիվները մրցումներուն կը մասնակցէր առանձին առանձին,— այսպէս Վաղարշապատի «Անդրանիկ»ը, Ղարաքիլիսայի, Մասիսեանի, Երևանի տնտեսութիւնները:

Հեծանիւի մրցումներուն, անհատական թիմի սկզբունքով, կը մասնակցէին Երևան, Լենինական, Ղամարլու, Վաղարշապատ, Ղարաքիլիսա: Լոզլու մրցումներուն՝ Երևան, Լենինական, Ղարաքիլիսա, Վաղարշապատ, Ախտա: Ծանրութիւն վերցնելու մրցումներուն, ըմբշամարտին, ֆին—ֆրանսական եռագային կափամարին Երևան, Լենինական, Ղարաքիլիսա,— ասոնց միջէն է որ մեզի ունեցաւ հանրապետական ախոյեանը մրցումը: Ինքնաշարժ հեծանիւի մրցումներուն երեւան ու Լենինական, յանհատական թիմի առաջնութեան սկզբունքով: Թէնիսի մրցումներուն՝ Երևան եւ Լենինական նոյն ձեւով: Զիարշաւի մրցումներուն՝ Երևանի «Դինամօ»ն:

Հետաքրքրական էին մանաւանդ լոզլու մրցումները: Լոզլու մրցման մասնակցող թիմը կը բազկանար 6 հոգիէ, 4ը արք, 2ը կին: Այրերուն լոզլու մրցումները երեք տեսակ էին: Ա. Ազատ լոզլ՝ 100 մեդր լոզլ հագուստով եւ կռնակով, 50 մեդր, ջրամբնեռու ազատում 15 մեդր: Բ. Սաբրհանգակ—լոզ՝ 3 ձեւով, —առաջին՝ լիաբերան, 100 մեդր, երկրորդ՝ մէջքի վրայ, 100 մեդր, երրորդ ազատ լոզլ, 100 մեդր: Գ. Ա. Ազատ լոզլ 50,100,200, 400 մեդր, մէջքի վրայ լոզլ՝ 50 մեդր, լիաբերան լոզլ՝ 100 մեդր, ջուրը ցատկել 3 մեդր բարձրութենէ հագուստով (անդրավարտիքով եւ չապիկով), ջուրին մէջ 50 մեդր լոզլու ատեն հանել հագուստները:

Կիներու լոզլու մրցումները,— ազատ լոզլ՝ 50 եւ 100 մեդր, մէջքի վրայ՝ 50 մեդր, լիաբերան լոզլ՝ 50 մեդր, ազատ լոզլ՝ 200 մեդր:

Նախքան Ողիմպիականը, սեպտ. 10ին, երեւանի մարզարանի ատեանին մէջ տեղի ունեցան լոզլու անհատական մրցումներ: 50 մեդր արագ լոզլու, իր ուզած ձեւով,— առաջին հանգիստացաւ բանուոր Թորգոմ Սարգսեան (40.9 վայրկեան), երկրորդ՝ Զաւէն Յակոբեան (45.9) եւ Բասօ Պետր, երրորդ անուանաբաժանական ուսանող Վազգ Բաւրդեան (46 վրկ.):

(Շար.)

Բարձր Գօմիսէր Պ. Տը Մարթել դեսպանի տարազով, խարափ իջած պահուն

ՁԵՐ ՏՂԱՆ ԱՊԱԳԱՅ ՈՒՆԻ

Իր զաւկին ապագան փայլուն տեսնել ամէն ծնողքի իրաւունքն է։ Ներկայ նեղութեանց դէմ օփոփուիլ, գոլիք երանութեանց երեւակայութեամբ։ Զեմ ծիծաղիր մօր մը որ իր տղուն համար կ'երազէ ազգին ու երկրին բարձրագոյն պատիւը, յաղթութիւնը։ Մեծութեան, զօրութեան փափաքը, փառքութեան, ակարութեան գէմ զէնք մըն է, և ասոնց բացատրութիւնը։ Բարձրագոյնին տենչը ամէն տարիքի յատուկ է։ Ասկէ ազդ մտնեակներով իշխանուհի մը կ'երազէ որ իր առջև պիտի խոնարհի, և ամէն ազդիկ սպիտակաձի իշխան մը որ զինք պիտի փախցնէ։ Դառնալով ծնողաց, չեմ բնական կուգայ, որ ամէն կարմրերես մանուկ որ աշխարհ կուգայ գէթ առեն մը տեսնուած տեսնուի գիւղին, քաղաքին մեծաւորը ըլլալու։

Իրական խնդիրը, սակայն, գանիլն է, ծնողք ու զաւակ, հասկնալ, չեմ հաւատար ուղիները, և իրենց հմայ յարմարագոյնը միանգամայն, առանց սկիզբը մը դնելու համար։ Փոքր գործերու մէջ ուշադիր, փոքր պատասխանատուութեանց մէջ ճշդապահ, փոքր ձեռնարկներուն մէջ յաջող ըլլալով է որ զաւակ կ'առաջնորդուին իրենց յարմար ուղղութեանց։

Ու ա՛յս է որ ծնողներ չեն կրնար գտնել, ժամանակ և ուժ կը վատնեն բարձրութեանց ցասկելու ճիգին մէջ։ Բան մը զեղչուած կը գտնեն իրենց նախկին ուժէն ու պատասխանութենէն, ու կը նեռեն իրենց ուսէն պատասխանատուութիւնը կը բռնցնեն խեղճ մունչ բախտին, որ չունի փաստաբան մը դարձ մէջ ու կ'ընդունի ամէն մեղք։

Ուրիշներուն գերազանցելը, կ'ըսեն մեզի հոգեբաններ, մարդու մէջ ամենէն յառ գոհունակութիւն պատճառող յատկութիւնն մին է, թող ըլլայ նոյն իսկ զուլպայ հրետելու կամ ատղ մը գիր գրելու մէջ։ Երջանկացոյն մարդը թերևս այն է միայն որ կ'ըսէ այն ինչ որ կը սիրէ ընել — ազատագործէնն չտրտնուած բառը կը զեղչենք հոս։ Այս մտնաւանդ ճշմարիտ է ազգ համար։ Իրենց հետաքրքրութեանց հետևելու օդը ուելի բուռն ու կենդանի է անոնց մէջ։ Անոր համար ազգ ասենային լրջութեամբ և ուժով կը նետուին այն տեսակ ձեռնարկներու, ինչպես խաղ, որոնք անիմաստ կուգան չափահասներու համար։ Իր ապագային ալ ուղղութիւնը գտնելու մէջ, ուրիշն, ազգն ընդայուելիք չափահասի օժանդակու։ Քիւնը պիտի ըլլար, ոչ թէ կարգ մը որոշ չափսուած հրահանգներու պարտադրութիւնը, այլ անոր հետաքրքրութեանց ուսումնասիրութիւնով անոր ինքնաբուխ ուժերուն ելք գտնել և անոր ներշնչել կեանքի աշխարհի մասին էական ըմբռնումներ։

Թերևս ասենէն կարևոր ըմբռնումը որ նախ և առաջ պէտք էր գոյացնել ազգն մէջ հարկ էր ըլլալ — յորդանք ամէն տեսակ աշխատանքի հանդէպ, ու հպարտութիւն լաւ կատարուած գործի մասին։

Այս երկու իմաստները կարելի է չատ կանուխէն տեղաւորել ազգն գիտակցութեան մէջ։ Զարմանալի է որ կարծուածէն չատ ուելի կանուխ ու արագ կը սկսին ազգ ըմբռնել գործի բարձր սկզբունքներ — ազատութիւն, կարգ ու կանոն, հաճելիութիւն, ու նոյնպէս ալ աշխատանքի սէր։ Այս բաները կէ տարիքէն զանոնք ընել սալով, սրտնեմական հատկութեամբ աշխատութեամբ անոնց ձեռքը, տաքը, մտաննեը։ Ջղային դրութիւնը յաճախակի վարժութիւններով թեթևցով դէպի փ փափաքած ուղղութիւնը, անոր աշխատանքին մէջ ամէն տարիով զանոնք չեչտելով, ոչ թէ խօսքով կամ բարկութեամբ, այլ ձեռքը բռնել և այդպէս ընել տալով։ Ճիշդ ինչպէս որ մէյ մը կրկնելով ազգն կը տարվի թէ ե՛ր պիտի դնէ իր կօշիկը, և ուր պիտի կախէ գլխարկը։ Նմանապէս՝ ինչպէս որ գործիք մը կամ ապառ մը գործածելէ վերջ վերադարձնել ճիշդ այն տեղը ուրկէ առաւ զայն։ Ամանկ բաներու վրայ զգուշութեամբ հսկելով հսկելով օր մը, երկնկիպ օր մը, պիտի տեսնուի որ ազգն մէջ գաղափար արդէն կապած է — ու կը մրնայ։ Կը մնայ որովհետև չդլային, ոդ համակազային, ուղեղային դրութիւնը այդպէս կազմուած կը մնայ, մինչև որ ուրիշ ուելի զօրաւոր կազմակերպներ զանքանել զանոնք։

Առօրեայ գրգռումներու, և ընդհանրապէս աշխատանքի մասին ծնողներու խօսելու կերպը, ցոյց տուած դիրքը միշտ կ'ազդեն ազգն վրան, լաւ կամ գէշ։ Անոր յանձնուած գործերուն մէջ պէտք չէ գտնուի պարտականութիւն մը որուն գէմ ազգն վարժուի ձգիթ ընելու։ Պարտականութիւնը ապէ առջ չափսուած է ազգն համար։ Գործադրել ապու է առանց այլևայլելի։ Ազգ պէտք է կանխէն սորվին պատասխանատուութիւններ վերցնել, փոքրիկ գործեր լրացնել. օգնել օգտուելու համար — թող ըլլայ չհասիրական այս գրգիռով իսկ, զոր չենք կրնար դուրս նետել։

Ո՞րքան կը հանդիպինք, օրինակ, մայրերու որոնք կը խնայեն իրենց ազդիկներու ձեռքերուն ու մտնչերու տաքերուն. իրենք կը տառնեն տան ամէն աշխատանք, ամէն տաղտուկ։ Այս ճիշդ չէ։

Կը գտնուի ազգական մը տան մէջ։ Փոքրիկները ընդհրիքի պիտի նստէին մեծերէն առաջ, իրենց տեղերը։ Սպասուհին օրերը էր տեղը. բայց կը պակսէին աթոռները։ Սպասուհին չտա զբաղած կ'երեւնէր։ 10 տարեկան տան մեծ ազուն ըսի որ երթայ անդրէն իր նստելիք տեղը բերէ։ Պատասխանեց.

— Ե՛ս ինչու բերեմ, Թաղ.ն բերէ։

Թող պատասուհի՛ն բերէ։ Տղան վարժուած է այդ տեսակ բաները ընդհանրապէս սպասուհին կամ մայրը ընելու սէջ տեսնել, և անպատշաճ կը գտնէ որ ի՛նչ ընէ։ Այսպէս է ամէն տեսակ գործի մէջ ալ։ Երբ ազգ մը կը տեսնէք որ ամէն բան կը սրտի իրեն, առանց իրմէ պահանջուած որոշ ճիգ մը, ամէն վայրկեան կը չնորհուի իրեն առանց իրմէ ակնկալուած զոհողութեան, ամէն ինչ կը մոռնայ ու կը հոգնի իր չուրջը, իրեն ալ բնականաբար կը վարժուի գտնել պատասխանատուութենէ խուսափում, միայն պահանջել գիտցող, իրեն համար ամէն զոհողութիւնը ուրիշներէն ակնկալող, ապատղ բայց չարատրող ուրիշներէն առնելու ձգտում։

Հոգեմարթ պարագաներու մէջ ասոր կարելի է բացատրել հարուստ ընտանիքներու մէջ մեծցած ձոյլերու հոգեմութիւնը։ Վիլուորիչ բան չկայ։ Ամէն դիտուած է որ ճոխութեանց մէջ, ամէն գիւրութիւններ ու պատհութիւններ վայելելով մեծցած ազգ յաճախ անպէտ կը դառնան կեանքի մէջ, երբ մանուկդ պակսած է ընտանեկան կրթութիւնը իրենց տան մէջ։ Միայն պահանջելու և ժխտելու վարժուած են անոնք։ Եւ օրովհետև գաղափար չունին թէ իրենց ժխտածը ինչպէս կ'արտադրուի, չեն օնննար նաև կարողութիւնը՝ արտադրելու։ Պատասխանատուները ձն դները իրե՛նք են ուրիշ օրևէ մէկէն առաջ, օրովհետև զայն կանուխէն գործի ու պատասխանատուութեան չեն վարժեցուցած։

Հետաքրքրական պիտի ըլլար նաև այս տեսակէտին ակնարկել օրթոգրութեան մէջ մեծցած ազդ հոգեբանութեան։ Երկու տարի գիտելու պատհութիւն ունեցայ Եւրոպայի մէջ ամենէն կանոնաւոր ըլլալու կոչուած օրթոգրա-գրութի մը մէջ։ Տղաք իրենց չափիկները կը պատռեն, կ'զռեսեն ու չեն հոգար. օրովհետև չորքի օրը կը բռնեն կը նեռեն ազատներու մեծ կազմին մէջ ու «վ պիտի փնտռէ, լրցուն «մայրեր» կան մտքրելու և կարկանելու կօշիկը չուտ հինցուցեր է. հո՞գը, կը նայի որ անդին մթերանոցին մէջ լրցուն կայ, դէզ առէզ. ու նորը առնելն ալ մեծ արտրոզութիւն մը չունի։ Գաղափար չունի սակայն թէ այդ մթերանոցը ի՛նչպէս կը լրցուի։ Ազդիկներ, մտնչեր իրերը հոս հոն կը ձգեն. օրովհետև որևէ գոյքի մտրի անձնական պատասխանատուութիւն չկայ, սեպհականութեան գաղափար չէ արուած իրենց։ Անոր համար կը տեսնէք որ այսօր ի՛ր գլխարկը չի ճանչնար կախուած տեղը, վազը ընկերոջ վերարկուն քաշեր հագեր է, սիւս օր ուրիշի մը գրիչը իւրացուցեր է, ամենայն իրաւատեսութեամբ։ Մինչդեռ ատն մէջ մեծցած ազդ զոյգ մը կօշիկ ունենալու և ձեռք մը հագուստ նորոգելու համար ասնէ ասն ի՛նչ լուրջ քննութիւններէ և արթնդութենէ կ'անցնի։ Իրեն յանձնուած իրերու պատասխանատուութի՛նը կը կրէ, ատն մէջ իրեն ու մի միայն իրեն պատկանող որոշ գոյքեր կան. սեպհականութեան անձնական սահմանի գաղափար ունի. հար մտր յագնութենէն, աշխատանքէն, գործի գոհացումներէն, նեղութիւններէն կը տեսնէ թէ իր վայելած նիւթական ու բարոյական այդ բոլոր ինչ մեծ զոհողութիւններով ձեռք կը բերուին։ Բայց որքանոցի ազդն այդպէս չէ։ Հսկայ կազմակերպութեան մը մէջ է որուն մեքանիզմը չի կրնար հասկընալ այնքան դիւրու, որքան ընտանիքի ազդն իր տան մեքանիզմը։ Այդ մեծ կազմակերպութեան մէջ իրեն արրուած աշխատանքի բաժինը ոչինչ է — հոս ուելի, հոն պակ սրբել, արհեստ սորվիլ, որոնք կ'ասէ որովհետև զինք կը զրկեն իր խազէն, հաճոյքէն։ Այ խորհի ղէմ գտնուցած է նաև անոր համար որ ծնողք չունի։ Ու կը տեսնէք որ ազդը մեծ պատասխանատուութեամբ կը խնամէ զինք։ Իրեն ինչ հոգ թէ ուրկէ՛ կուգան խնամքի այդ բոլոր միջոցները։ Կուգան, տան։ Այդ կը բաւէ։ Այսպէսով կը վարժուի տառել առանց փախչելէն, իր վայելած բոլորը չնորհքի մը ուելի բնական իրաւունք կը կարծէ, զոր կը պահանջէ։ Վերջն ալ այդ նպատրգրով իրական աշխարհի մէջ ահագին դժուարութիւններէ կ'անցնի, մինչեւ որ վերջապէս յարմարի գէշ ազդկ մարդկանց, փորձառութեան առեղծած ընկերութեան կեանքին։ Ասիկա քննադատութի՛ւն մը չէ որքանէ, այլ ակնարկութի՛ւն մը որ ուելի պահանջ մը կը ներկայացնէ օրթոգրացներու կազմակերպութեան մէջ իրագործուելիք նոր և ուելի յարմար սիրթէմներու։ Մեծցած օրերը իրե՛նք ալ կը տեսնեն տրտ որքանոցի կազմակերպութեան այդ սխալը ու կ'ըսեն որ երանի թէ ուելի իրականութեան հետաքրքիր սիրթէմի մը մէջ մեծցընէին զիրենք։

ԲԻՒԶԱՆԴ ՍԵԼԻՍԵԱՆ

(Շար.) (3)

ՀՐԱՒԷՐ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի թեսթի դասը, որ կը գտնուի «Հոլճ Տը Լա Սալթ մտ, գիմ-սթեմայիճ ճեղ դեմ անկիւնը, 15 տրեմ պատրաստ կըլլայ։

Նկատելով որ անգամներուն քիչ տանմանափակ պիտի ըլլայ (մեկ դասի համար 30 տոգի), կը խնդրուի մասնակցիլ փափաքողներուն տուտով դիմել եւ վճարել հետեւեալներուն ոեւէ մեկուն։

Տօք. Պաղտասարեանի

Գ.Ժիրայր Տեմիրճեանի(Ջեմիրճեան Ցրքաց վաճառատունը)

Գ. Վահրամ Գէօճեկեան (թէճքի դասախի վրայ)

Գ. Օննիկ » (Շալվարճեան վաճառատուն)

Գ.Վահան Թորոսեան (ճատարան Լիլա)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԹԷՆԻՍԻ

1—4 ԾԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԼԱԹԱՔԻՈՅ ԱԶԳ. ԿԵԱՆՔԸ

(Սեփ. Թղթակցութիւն)

Մեր անցեալ Թղթակցութեան մէջ, երբ կը խօսէինք Լաթաքիոյ Ազգ. Վարժարանի մասին, բան էինք որ ապագայ հայ սերունդի կրթական գործին մէջ անբաժանելի վերաբերութիւն ցոյց տուողները, հայ դատի դաւաճաններ են։

Այսօր, երբ մեզի ծանօթ է վարժարանի ուսուցչական կազմը, բացայայտ կրսենք, որ Լաթաքիոյ Թաղ. Խորհուրդը հայ դատի թշնամի է։

Արդէն կը գուշակէինք գալիքը, ուրովհետև գիտէինք թէ այս մարդիկը— ինչպէս երեք տարիներու փորձով ցոյց տուին, կրթական գործի մասին տարրական գաղափար իսկ չունին և թէ դպրոցը պիտի վերածէին լրտեսական Քեան։ Զգացած էինք վտանգը որ կ'ըսպասնար մեր մասագ սերունդին և դիմումներ կատարած էինք պատկանեալ իշխանութեան։ Զենք գիտեր թէ ինչեր կատարուեցան այդ ուղղութեամբ, սակայն գիտենք որ մեր գուշակածը կատարուեցաւ, ու այժմ Լաթաքիոյ վարժարանը, վարժարանէ զատ ամէն բանի կը նմանի։

«Ազդակի Հակ. 5ի թիւ խմբագրականին մէջ ուրախալի տեղեկութիւններ կային, չլինի վարժարանական մասին, ամէն տեղ պիւճէները ուելցած, տնկարող ուսուցիչները դուրս Թողուած յատկդիմութեան նկատելի հիգ կար։

Ցաւով կը յայտնենք Սարիհայութեան որ այդ խմբագրականին մտս չի կազմեր Լաթաքիան։ Հոս ոչ միայն կարող ուսուցիչներ փնտռելու մասին չէ խորհուած, այլ նոյն իսկ կարծես ջանք Թափուած է հակառակ ուղղութեամբ, արդէն իսկ սակաւաթիւ եղող կարող ուժերը դուրս ձգուած են բոլորովին անփոյթ և խակ ուժերով լեցուած է գըպրոցը։ Որովհետև Թաղականութեան կը պակսի կարող ուսուցիչներու ժասին գաղափար ունենալու յատկութիւնը։

Այս ամենազէա Թաղականութիւնը որ անցեալները Թերթերու մէջ ծիծաղելիօրէն խրատներ կուտար ուրիշներու, տեսէք թէ ինչպէս կազմած է իր ուսուցչական մարմինը։

Վարժարանը անօրէն չունի, Աւագ ուսուցիչ նշանակուած անցեալ տարի առաջին անգամ ուսուցչութեան սկսող Թաղականի ազգական մը, ուսուցիչ նշանակուած են տեղւոյս քահանան, Թաղականներէն մէկուն զաւակը, անցեալ տարի նոյն մարմնոյ կողմէ իբր անկախ դուրս ձգուած ուրիշ ասպ մը ևս մի քանի պատասխաններ, որոնք հազիւ անցեալ տարի չրջանաւարտ եղած են նախակրթարան։

Կը տեսնէք մեր խրատատուները...։ Անոնց մէջ նախաձեռնութեան ոգին այն տատիճան մեռած է, որ փոխանակ վարժարանը լաւ վիճակի մէջ դնելով, պիտակեալ ելքը հատատարկոտելու միջոցներ խորհելու, կը նստին Թաւշապատ աթոռներու վրայ, ու մի մքայն իրենց անձը մտածելով և կը յայտնեն, հիճեցիմ մեքենայիմբ աչքդ տըր, իսկոյն կհօնտհրսպն իսկոյն։ կհօնտհրմհսկն.պիղ փատամրզա կհօրհ հոճա քուբարրզ։ Որովհետև զուրկ են ուսուցչին հմտութեամբ գտնելու կարողութենէն, ինչ փոյթ թէ վարժարանը կը քայքայուի, աշակերտները կը ցրուին և կրթան տասը վ ր տ ժարաններ և սերունդը կը փճանայ։

Մտս երկու չարաթ է դպրոցը բացուած է հազիւ մի քանի աշակերտներ կը յաճախեն, ժողովուրդը չուզեր իր զաւակը անփորձ ուժերու վտանգել։

Իրենց այս ցաւալի վիճակին առթիւ հասարակութիւնը չափազանց յուզուած է և որոշած ըլլալ կը թափ ի գին ամէն բանի անարժան ձեռքերէ փրկել ազգային վարժարանը։ Ահ այդ 212 տասարդութեամբ հանրագրութիւն մը պատրաստելով, մասնաւոր պատգամաւորի միջոցաւ ղրկած է Անթիոք վարչական ժողովի նախագահութեան, խնդրելով անմիջական դարմանումը առնուած գիտացքներուն, ուշացնելով որ այլևս համբերութիւնները սպառած են։

Այս վարժարանը սեփականութիւնն է Լաթաքիոյ հայ համայնքին անոր խօսքն է գերակշիռ, անոր կամքն է որ պիտի տրրապետէ միայն։ Երկու երեք անձերու խաղալիքը չի կրնար ըլլալ այս կրթական յարկը և չպիտի ըլլայ։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՏՂԱԲԵՐՔԻ

ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՒԱՌԻ ՄԷՋ

Հայաստանի Գիտութեան եւ Առուեստի Կանառի քիւ 5 տեղեկագրին մէջ լոյս տեսած է հանգուցեալ ազգագրագէտ Ե. Լալայեանի հետաքրքրական մէկ ուսումնասիրութիւնը. «Հայոց մէջ գոյութիւն ունցող տյաբերի սովորութիւններու» մասին։ Լալայեան իր ուսումնասիրութեան մէջ օգտագործած է բաւիղ մը հարցեր.— ընդարերք, դաւեանց, մանկապարտութիւն ամուսնութիւն, երեխայի սեռը, եւ այլն։ Ետսած է գիւղացիներու մէջ տիրող փաստիճի մասին—մանչ քե ազջիկ ունենալ։

— Հայերու մէջ, կը գրէ Լալայեան, երբ նորածինը մանչ է, սաստիկ կ'ուրախանան հայրն ու մայրը, իսկ երբ ազջիկ է, այնճան կը տխրին, որ բարեկամները կ'ստիպուին մխիթարել յուսադրելով որ մանչ ալ կունենան։

Մեծ ուրախութիւն կը պատճառէ մանուանդ այն ատեն, երբ առաջինեկն է մանչը, որովհետեւ «առջինեկր յարուցօ է, եւ կը հիմի կր խասնի խոր խոկիին», մինչդեռ «ազջիկը դրսի պատ ա, այսօր կայ, վազը կր գնայ»։ Մանչը կը կոչուի «վարդապալակ», ազջիկը «խաճապալակ»։ Ըստ Սասունցիներուն, մանչը փուռ է չար կամեցողին, ազջիկր դրսի պատուդ։ Գոյսեցիներն ալ կրսեն, որ «ազջիկը օսար ճրագ է»։ Լենինականցիները «ազջիկը հուսմ միս է, ազել ճամբել կուգէ»։ Սպահանի Փերիա գաւառի հայերը, երբ ազջիկ է ծնած կ'րսեն ծնողքներուն.«Գող պար ծակել է»։

Այսպէս, մանչ զաւկի սէրը այնճան խոր է հայ ժողովուրդին մէջ, որ սեռնդուած են նախապատարուներ։ Երբ հարսանեկան գգեստներ կր ձեւեն, դիտմամբ դուրեկն մանչուկ մր ճերս կը կանչեն, կամ երբ ճարսր առաջին անգամ կեսրայ տուներ կր մտնէ, մանչ երեխայ մր կր դնեն գիրկը։ Երբ առաջին անգամ երեխան կր լողցնեն, դայեակը, եթէ երեխան մանչ է, կաթսային մէջ քաս մր ջուր կր թողու, որպեսզի երկրորդին ալ ազջկան «հոբ կտուի» եւ այլեւս ազջիկ չր ծնի։ Նոյն նպատակով, երբ մանչ ճորածինին պտոյտ կր կտեն էիչ մր երկար մաս մր կր թողուն, բայց ազջկան պտոյտ կր կտեն արմատեն։ Գիքլիսի մէջ, երբ անդրանիկը ազջիկ է, որպեսզի երկրորդր մանչ ծնի պտոյտ կր ծրջեն, ճացով կր փաթթեն եւ կարմիր եզան բեռները կր դնեն։

Վանեցիներուն մէջ երբ մանչ ծնի, դայեակը կսկսի երգել, եւ եկողները նուէրներ կր լեցնեն իր գոգը։

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՉՔԸ ԼՈՅՍ

«Ճատարան «Լ.Ի.Լ.Ա»ի Վարչութիւնը որոշած է մասնաւոր գիներ վերապահել ուսանողներուն եւ անոնց համար բնաեկան մթնոլորտ մը ստեղծել իր մասնաւոր սրահներուն մէջ։

Ճատարան «Լ.Ի.Լ.Ա»ն, որ այս ամառ կրցաւ գոհացնել իր բազմաթիւ բնաւորեալ յանախորդները, պիտի կարողանայ ետաւ, այս դպրոցական օրջանին, ուսանողական եւ բնաեկան վայր դարձնել իր հասատատութիւնը։

վի նախագահութեան, խնդրելով անմիջական դարմանումը առնուած գիտացքներուն, տեղեկացնելով որ այլևս համբերութիւնները սպառած են։

Այս վարժարանը սեփականութիւնն է Լաթաքիոյ հայ համայնքին անոր խօսքն է գերակշիռ, անոր կամքն է որ պիտի տրրապետէ միայն։ Երկու երեք անձերու խաղալիքը չի կրնար ըլլալ այս կրթական յարկը և չպիտի ըլլայ։

ԹՂԹԱԿԻՑ

Կարդացէք և Տարածեցէք

«ԱԶԴԱԿ»Ը

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԶՈՒԿԸ ԲԱՐՏԻԻ ՎՐԱՑ

Ցաւ երբ տեսնեն մեր խորագիրը, պիտի կարծեն որ առասպելական պատմութիւն մր պիտի պատմենք։ Սակայն, առաջին առթիւ բսեմ որ իրական պատմութիւն մրն է մեր պատմելիքը։

Հնդկաստանի Կոզհ գեղ ափերուն վրայ տաս տարեկան ձուկ մը կը գտնուի։ Հնդկաստան տարուան որոշ եղանակներուն սաստիկ ցաւ կ'րգնէ։ Ջուրերը կը չորնան եւ գետերու մէջ բնակող պատրոն եւ տիկին ձուկերը կը մնան չոր հողի կամ ցեխերու վրայ։ Այն ատեն անոնց թեւերը կը գօրանան, տուունճները կաւծողանան եւ կսկսին ծառերու վրայ մագլցիլ եւ ուտելիք գտնելու յոյսով կը յառաջանան մինչեւ ճիւղերուն ծայրերը։

Այս ճամարէա պատմութիւնը լսելէ վերջ, այլեւս, ցաւ. անկարելի բան կըլլայ մի բսէ։ Եւ մի հաւատալ երբ բսեն թէ ձուկերը չեն կրնար ծառերու վրայ մագլցիլ։

ՁԱՅՆ ԵՒ ԼՈՅՍ

Ցաւ, Գիտէէ անուսես թէ լոյսը տաս արագութեամբ կը ճամբորդէ նետուելերը։ Ձայնն ալ արագ կը ճամբորդէ, սակայն լոյսին նետ բաղդատել կարելի չէ։

Ձայնը օդի ալիքներուն մէջէն կամաց կամաց կը յառաջանայ, ջուրի, օդի եւ երերի պես նիւթերու մէջէն ալ կը ճամբորդէ։ Սակայն լոյսը կը յառաջանայ ուրիշ առածգական նիւթէ մը օգտուելով։ Երբ ձայնն ու լոյսը հաւասար արագութեամբ եւ միայն նիւթերու մէջէն ճամբորդելու յատկութիւն ունենայինք, նոյն ատեն գէմէ առձակուող լոյսն ու ձայնը միեւնոյն ատեն կը յսէինք։ Ձայնը օդի պարապութեան մէջ չի կրնար ճամբորդել, իսկ լոյսը ամենահեռաւոր տեղեր կրնայ երթալ առանց օդի։ Օրինակի ռամար, ելեհարական լոյսերու ամբոյներուն մէջ երբէ օդ չի գտնուիր, սակայն լոյսը կը տեսնուի եւ կը լուսաւորէ։

ԻՆՉԵ՞Ր ԿԸ ՇԻՆՈՒԻՒ ԿԱՔԷՆ

Կը կարծուիւր որ կաքը կը ծառայէ միայն իբրեւ ուսնիքի։ Հեռուէն կամ փոքի վրճակի մէջ, տուփերու մէջ պահուած կաքը կը ճաճնայիքի։ Երբէ մեր միտքն չէիք անցքեներ որ կարեն ալ կրնան պատրաստել օտս մը հաստատուն առարկաներ

Ասա քե ինչե՞ր կրնան պատրաստուիլ մեր գիտցած կաքեն։—

Իւղ, պանիր, ներկեր, սիմենք, դանակի կոթ, սանտր, գրիչի տուփ, ձեռագործ ասեղներ (մքլ), հովանոց, ակնոցի տուփ, կոճակներ, գրչակոթ, էրեմ, փուտր եւ այլն եւն։

75 ՍԻԼԻՈՆ ՏՕԼԱՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ՇՈՒՆ ՄԸ ՄԵՌԱՒ

Ցաւմերեակ տատերուն անհատական պիտի քուր եւ առասպելական պիտի կարծեն այս պատմութիւնը։ Շուն մը կրնա՞յ 75 միլիոն տոլար հարստութիւն ունենալ։ Ձիտե է սակայն, մեկ բրէ։

Թօպի կը կոչուիր այդ մեծանատուտ շունը, որ անցած տարի տատեակ է եւ մեծ տուէով տեգի ունեցած քաղուի։ Հազուագիւտ յուղարկաւորներ հետեւած են անոր դագաղին եւ արցունք թափած։

Ամերիկուհի մը, Միս Էլա Վաներ, ճանր մը տարի առաջ, իր մահուան անկողնին մէջ ձգած էր տատրճեակ կեակ մը, որով իր Թօպի տան կը ձգէր 75 միլիոն տոլարի հարստութիւն մր։ Շունը այդ տրկի եւ վեր, մասնաւոր յարկաբաժինների եւ բրեն համար հանգստատեղ պատրաստելու մէջ երջանիկ կեանք մը կ'պատրէր։ Միակ սուգը, թէչափս կը վկայեն զայն այցելողները, իր տիրունիին մահն էր, որուն անունը ամէն անգամ չթուելուն պատրոյտ ձայներ կարձակէր։

Հակառակ տարուած բոլոր խնամքներուն, սակայն, Թօպին մեռած է եւ իր մահով պատճառած մեծ թննուկիմը թէ՛ ոՀ պիտի ըլլայ այդ հարստութեան ժառանգորդը...։

ԳԱՐԱՄԱՋՈՎ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ

Թարգմ. ԵՂԻՇԷ ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հեղինակ ՖԻՈՏՈՐ ՏՈՍԹՈՒԷՎՍԿԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Գ· ԳԻՐՔ

ՀԵՇՏԱՄՈՒՆԵՐԸ

— Առաւա՛ծ իմ, պատց Թաթէրինա Իվանովնա ձեռքերը իրար միացնելով, ա՛յս ալ, ինչպէ՞ս կրնայ այսքան անպատիւ ու անգութ ըլլալ։ Ան այս գնուձ էակին պատմեց ինչ որ պատահեցաւ այդ ճակատագրական, անիծեալ, անիծա՛լ օրուան ընթացքին...։ «Դուք ձեր գեղեցկութիւնը ծախելու գացիք, ալեկին...։ Ան ալ գիտէ այս բոլորը...։ Ձեր եղբայրը թշուառակա՛ն մըն է, Ալէքսէյ Ֆիոտորովի՛չ։

Ալիոշա խօսիլ ուզեց, բայց բառ չկրցաւ գտնել, սիրտը անդոհանքէ կը սեղմուէր։

— Գացէ՛ք, Ալէքսէյ Ֆիոտորովի՛չ։ Կ'աղաչե՛մ...։ Ո՛վ Աստուա՛ծ...։ Վաղը... կը պատահի, վաղը կհէք...։ Մի դատապարտէք զիս, ներեցէք ինձի, չեմ գիտեր ասկէ աւելի քէ ի՛նչ ընելու եմ։

Ալիոշա դուրս ելաւ։ Կը տառապէր գինովի մը նման։ Ծանկարծ սպասուհին հասաւ իր ետեւէն։

— Տիկինը ժողցաւ ձեզի առնել սիրկին խոխոջովի մէկ նամակը։

Ալիոշա մեքենաբար առաւ վարդագոյն պզտիկ պահարան մը, ու առանց խորհելու գրպանը դրաւ զայն։

VIII

Վանքը քաղաքէն մէկ վերստ միայն հեռու էր։ Ալիոշա արագ կը քալէր։

Գիշեր էր արդէն։ Երեսուն քայլի վրայ հազիւ կարելի էր որոշել ատարկանները։ Ձամբու կիսուն, քաւուդիի մը կեդրոնը, կը ցցուէր մենաւոր կնձնի մը, ու ծառին դէմ կ'երեւէր սասւերուա գիծը մարդու մը որ, հազի՛ւ Ալիոշա երեւցաւ, ծառէն հեռացաւ պատրով.

— Քա՛հդ կամ կեանքդ։

— Ա՛հ, գո՞ւն ես Միքիա՛, ըսաւ Ալիոշա անահնկալի եկած, սարսափի սարսուռ մը զգալով։

— Հա՛, հա՛, հա՛, ասոր չէիր սպասեր։ Ինքնիրենս կը հարցնէի քէ ե՛ր սպասելու էի քեզի։ Իր ատն մտս կրնայի չհանդիպիլ քեզի, երեք ճամբայ կայ, մինչդեռ անպայման ասկէ պիտի անցնէիր...։ Շա՛տ, խօսէ՛, խոխջէ՛ զիս, կեղծաւորի մը պէս...։ Բայց ի՞նչ ունիս։

— Ոչի՛նչ, եղբա՛յր...։ Ինչ մը կը դողայ։ Ա՛հ, Տիմիթրի՛, մեր հոր սրիւնը, քիչ առաջ...։

Ալիոշա կուլար։ Երկար տատնէ ի վեր լալ կ'ուզէր։ Իրեն տյնպէս կուգար քէ բան մը կը խորտակուէր իր մէջ։

— Ինչ մեղք պիտի սպասնէիր զինքը... անիծեցիր զինքը... իսկ հիմա, հա՛ս, կը կատակե՛ս։ Ինքնիրեն կը խօսիս։ Ա՛հ, Տիմիթրի՛, մեր հոր սրիւնը, քիչ առաջ...։

— Ոչի՛նչ, եղբա՛յր...։ Ինչ մը կը դողայ։ Ա՛հ, Տիմիթրի՛, մեր հոր սրիւնը, քիչ առաջ...։

Ալիոշա կուլար։ Երկար տատնէ ի վեր լալ կ'ուզէր։ Իրեն տյնպէս կուգար քէ բան մը կը խորտակուէր իր մէջ։

— Ինչ մեղք պիտի սպասնէիր զինքը... անիծեցիր զինքը... իսկ հիմա, հա՛ս, կը կատակե՛ս։ «Քա՛հդ կամ կեանքդ»։

— Իսկ յետո՛յ։ Անպատճա՛ռ է։

— Բայց ա՛յ...

— Կեցի՛ր, դիտէ՛ սա գիշերը, որքա՛ն մոայլ է ան, այս հովը...։ Կը պահպանիմ հոս, սա կինձնիին տակ, ու կ'ըսպասեմ քեզի, մտածելով ու ինքնիրենս ըսելով (Աստուած վկայ է խօսքիս), «ի՞նչ օգտս ունի հոս ինքզինքս ֆոխջախելս, ան՛ տառը, չուտնը — քաչկինակ կամ չոպիկ — չուտով կը պատրաստուի. գեհինը ոտքիս տակէն կարելը դժուար չպիտի ըլլայ...։ Կը լռեմ քու քալելդ... Աստուա՛ծ իմ, այնպէս կուգայ ինծի քէ երջանկութեան չղ մը կը թափանցէ ներսիդիս, ինքնիրենս կ'ըսեմ, «ախորհիս սէջ կայ ուրեմն մարդ մը զոր կը սիրեմ»։ Ահա ան, սա պզտիկ մարդը, սիրելի ու փոքր եղբայրս զոր աշխարհիս մէջ ամէն բանէ ուելի կը սիրեմ, միա՛կ էակը զոր իսկապէս կը սիրեմ։ Այս վայրկեանիս քեզ այնքան կը սիրեմ, որ ուզե՛ցի վիզիդ իյնալ։ Բայց յիմար գաղափար մը եկաւ միտքս. «պիտի վախցնեմ զինքը», ու ախմարի մը պէս պատցի. «քա՛հդ»։ Ներէ ինծի։ Հոգիիս խորքովը...։ Ես գիտակից եմ կատարեածիս։ Բայց խօսէ հիմա, ի՞նչ ըսաւ ան։ Ջախջախէ՛ զիս, հարուածէ զիս, բայց մի սաեր, կատեցո՛ւ...։

— Ո՛չ, ընդհակառակը...։ Հոն կար բան մը, Միքիա, որուն մասին դուն չես կասկածիր։ Երկուքը միասին գայ։

— Որո՞նք։

— Կրուչէնքան և Թաթէրինա Իվանովնան...։

Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ ապշահար մնաց։

— Կարելի բան չէ։ Ի՛նչպէս՞։ Կրուչդնքա՛ն... անոր առնը...։

Ալիոշա պատմեց անոր ինչ որ պատահած էր։ Տիմիթրի յուզմունքէն մոիկ կ'ընար գինքը։ Պատմութիւնը որքան կը յառաջանար, ա՛յնքան ուելի իր դէմքը մռայլ ու սպառնալից կը գառնար։ Ծոնքերը կը պատէր, ակառները կը կծրատէր։ Իր ակնարկը կը դառնար ուելի սևեռուն, ուելի անհատ Ծանկարծ, անյուր արագութեամբ մը, փոխեց դէմքին արտայայտութիւնը, իր պրկուած չրթունքներր Թուլցան, ու ամենառկիզծ, ամենէն անգիմադրելի խնդուքը պատկեց իր կոկորդէն։

— Ուրեմն չհամբուրեց անոր ձեռքը։ Մ'կնեցա՛ւ առանց համբուրելու անոր ձեռքը, բացագանչեց հիւանդագին յափշտակութեամբ մը, զոր կարելի է լրջութեամբ կռնել նկէ նուազ արուեստական ըլլար։

(55) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԸ ԱՆԵԼԻ ՄԷՋ

Գերմանիա Քաշուեցաւ Ազգաժողովէն

ԺՐՆԵՒ.— Ազգ. Դաշնակցութեան Նորհրդարանը գումարուեցաւ ժամը 15, 30ին, Գերման պատուիրակը Վօն Գէլլըր նամակով մը տեղեկացուց, թէ անկարելի է անոր մասնակցիլ նիստին, քանի որ Գերմանիա կը դադրի Ազգերու Ընկերակցութենէն։

Այս առաւօտ բացուեցաւ նաեւ Զինաթափութեան Նորհրդաժողովը, ներկայութեամբ պ.պ. Գոնքուրի, Ն. Տավիի, Սըր Ճօն Սիմոնի եւ Սօրակնայի։

Սըր Ճօն Սիմոն յայտարարեց, թէ Զինաթափութեան ծրագիրը գոհացուցիչ չի գտներ Մեծն Բրիտանիան, մինչեւ որ սահման դրուի պետութիւններու սպառազինութեանց։ Անգլիա անկարելի կը նկատէ այսուհետեւ վերազինումը։ Համաձայնագիրը պիտի պահանջէ որ ոչ մէկ պետութիւն չպատրաստէ կամ չի գնէ այն նոր տեսակի զէնքերը, որոնք արգիլուած են։ Ամերիկեան պատուիրակը հաստատեց Ճօն Սիմոնի պահանջքը, յայտնելով, թէ Ամերիկա կը ծայրակցի Անգլիոյ։ Իտալական պատուիրակը ջատագովեց Ճօն Սիմոնի պահանջագիրը իսկ Գոնքուր հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնեց։

Ցանուն Գերմանիոյ Վօն Թէյնպաչէն յայտարարեց, թէ Գերմանիա կը պահանջէ անմիջական հաւասարութիւն մը։

Ռէյխի բացառիկ յայտարարութիւնները

«Ռէյխի կառավարութիւնն ու Գերման ժողովուրդը մեծագոյն են իրենց ծգտումները վարելուն համար խաղաղութեան, հաշտութեան ու համաձայնութեան քաղաքականութիւն մը։ Այս քաղաքականութիւնը հիմքը պիտի ըլլայ ամէն վճռի ու գործի։ Կառավարութիւնն ու Գերման ժողովուրդը կը լքեն այդ իրենց քիրտ կեցուածքը, իբր զգլիր միջոց մը, լուծելու համար այն պայքարը որ գոյութիւն ունի Եւրոպայի պետութիւններուն միջեւ»։

Այս յայտարարութիւնը կը հրապարակէ նաեւ, թէ Գերմանիան պատրաստ է խորտակելու իր զէնքերը զանգուածօրէն, եթէ ուրիշ ազգեր ընեն նոյնը։

«Հովանաւոր Գերմանիան պատրաստ է ստորագրելու միջազգային դաշնագիրները։ Մենք կ'ապահովենք Եւրոպայի խաղաղութիւնը։ Ուրիշներ, շնորհեցէք մեզի բարոյական ու նիւթական իրաւունքներու հաւասարութիւնը»։

«Կառավարութիւնը ու ժողովուրդը միանաւոր վճռած են ծգել Զինաթափութեան Նորհրդաժողովը»։

ԳԵՐՄԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ՄԵԿՆԻՆ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԷՆ

Սակայն Նիստը Կը Շարունակուի

Փարիզ, Հռոմ եւ Ուաշինկթըն կը դատապարտեն Գերմանիան

ԺՐՆԵՒ.— Գերման պատուիրակութիւնը այս իրիկուն պիտի մեկնի։ Ան չէ ընդունած նոյնիսկ գերման վարչական լրագրողները, յայտնելով թէ անկարող է Ռէյխի կարծիքը յայտնել։

Անգլիական պաշտօնական շրջանակները կը յայտարարեն, թէ Գերմանիոյ հեռացումով, չեն դադրիր Զինաթափութեան աշխատանքներն ու Ազգ. Դաշնակցութիւնը։

Սըր Ճօն Սիմոն յայտարարեց.— «Նիստը կը շարունակուի»։

Ռէյխի եւ Ազգաժողովի խզումը ռումբի մը պայթումին տպաւորութիւնը գործեց։ Այն կարծիքը կ'իշխէ, թէ Գերմանիա այլեւս չպիտի վերադառնայ։

ՓՍՐԻԶ.— «Թան» կը հրապարակէ Գերմանիոյ դէմ ուժ եւ սոճ թէ ինչ կը գրէ.

«Հովանաւոր աշխարհին առջեւ Գերմանիա պատասխանատու է այն բիրտ խորտակումին համար, որ գործեց ինք 14 տարիներէ ի վեր աքնութեամբ կառուցած խաղաղութեան չէնքը վտանգելով»։

«Գերմանիոյ պատճառով Եւրոպայի ժողովը պիտի դոգրի և սպառազինութեան խնդիրը պիտի միջազգային դառնայ։ Ռէյխի վարիչներուն պիտի չներուի այս ընթացքը»։

Փարիզի մէջ մեծ յուզում կը տիրէ։

ՀՌՈՄ.— Ոչ մէկ թերթ չյայտարարեց թէ Գերլինի և Ազգաժողովի խզումը, բայց լուրը տարածուեցաւ կայծակի արագութեամբ եւ տրտում մը ապատրութիւնը գործեց։ Պատճառը այն է, որ Իտալիա մինչեւ վերջին վայրկեանը կը յուսար թէ կարելի պիտի ըլլայ Գերմանիան հրաւիրել հաշտութեան։

ՎԱՇԻՆԿԹՐՆ.— Կառավարութիւնը իր բարձր պաշտօնեաները խորհրդակցութեան հրաւիրեց, ուսումնասիրելու համար Գերմանիոյ հեռացումով առաջացած դրութիւնը։

Գ. Հիւլ տեղեկացնէ վերջ Ռուզվելթի հետ, յայտարարեց մամուլին.

«Գերմանիա պատասխանատու է Զինաթափութեան ձախողանքին»։

Պատերազմական նոր կազմը

ԳԼԷՐՄՕՆ.— «Փիթի ժուրնալ» կը յայտարարէ, թէ երկու գիտուններ բախտի բերումով գտած են նոր կազ մը, աւելի մահացուցիչ եւ աղիտաբեր, քան մինչեւ հիմա գտնուածները։

Այս կազը կը խուժէ մարմնի ամէն կողմերը, իր չոր վիճակին մէջ իսկ, եւ թունալից ազդեցութիւն կը գործէ բջիջներուն վրայ։

Երկու գիտունները իրենց գիւտին ֆօրմիւլները գաղտնի կը պահեն եւ պիտի չյայտնեն կառավարութեան, որքան ատեն որ հայրենիքը պատերազմի մէջ չէ

Յեղափոխութիւն Սիամի մէջ

Պանկֆօքի մէջ պաշարման վիճակ կը յայտարարուի

ՖԱՆԿՖՕՔ.— Թագաւորական ընտանիքէն իշխան մը, Պովսոռաէժ զինեալ ուժերու գլուխը անցած, կը քալէ Պանկֆօքի վրայ։ Հաղորդակցութիւնները դադրած են եւ գրաքննութիւն հաստատուած է։

Կառավարութիւնը ծանուցագիր մը հրատարակած է, ուր կը յայտնէ թէ պիտի ճնշէ ըմբոստութիւնը, հաստատելու համար կարգը։ Ծանուցագիրը օտար պետութեանց դեսպաններուն կը յայտարարէ, թէ պիտի պաշպանէ օտարհպատակներու ապահովութիւնն ու ինչքը։

ՖԱՆԿՖՕՔ.— Կառավարութիւնը պաշարման վիճակ յայտարարեց։ Գիւղեր առի ունեցան թագաւորական բանակին ու ըմբոստներուն միջեւ, քաղաքէն 13 ք. մ. հեռու։ Ժողովուրդը խաղաղ է։

Ֆիլիբեան կղզիներու անկախութիւնը

ՎԱՇԻՆԿԹՐՆ.— Ծանօթ է որ վեհաժողովը իր յառաջիկայ նիստին Ֆիլիբեաններու անմիջական անկախութիւն չնորհէ։ Գաղտագէտներ կը խորհին, թէ Ֆիլիբեանները անկարող են ինքնապաշպանուիլ, ինչպէս ալմ. Նահանգները նաեւ. ուժ տրամադրեն։

Ռայխսթակի հրդեհը

Զորս Ցիաստաբաններ ձերբակալուած

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերման կառավարութիւնը ձերբակալեց չորս օտար փոստաբաններ, որպէս մեղսակիցներ Ռայխսթակի հրդեհին։ Փոստաբաններէն երկուքը Գալկար են, իսկ մէկը Ֆրոնսացի և միւսը Ամերիկացի։

«Տէյլի Էքսփրես» կը տեղեկագրէ Գերլինէն որ ֆրանս. դեսպանը բողոքած եւ բացատրութիւն պահանջած է Ֆրանսացի փոստաբանի ձերբակալման չուրջ։

Վերջ Զորսերու Ուխտին

ՎԱՐՇԱՒԻԱ.— Կառավարական օրգան «Ռիւրիէր Բօրաննի» կը գրէ. «Դաշնակցութեան հարուած իջեցնելով Գերմանիա տեղւոյն վրայ, մահացու հարուած մը արտաւ ան չորսերու ուխտին։ Ամբողջ ժամանակ չտա յոռետես կ'արտայայտուի Գերմանիոյ այս ժեստին առթիւ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԾԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ՇԱՏ ԱՌՈՑԳ ՈՒ ԱՌՈՂՋ Է

Կիլիկիոյ Ծերունազարդ Հայրապետը, որ, ինչպես գրած էինք երեք ամիսէ ի վեր Կիպրոս կը գտնուէր եւ հիւրն էր Առաջնորդ Սարաճեան Սրբազանի, երէկ, երեքշաբթի առաւօտ ժամը 7ին, «Լօյտ Թրիէսթի» «Թեվկրա» օդանեաւով հասաւ Հալեպ։

Առաւօտուն կանուխէն, Վեհափառը դիմաւորելու համար ճաւամատոյց իջած էին Արտուակից Վեհափառը, Գեր. Գեր. Տղիճեան Արք. Կարապետ, Առաւագդ Տպիսկոպոս Սիւրմէեան, Շահէ Եպիսկ. Գասպարեան, Փառէն Հայր Սուրբ, Խճճանայ հայրեր, Քապուկեանի Աբեղապետ Տօքթ. Թօփճեան, Դաւառականի Աբեղապետ Գ. Տէր Մելքոնեան եւ ուրիշ ազգայիններ։

Երիտասարդներուն մէկ մասը մինչեւ ճաւ գացած էին Վեհափառին բարի գալուստ մաղթելու համար։ Ծերունի Հայրապետը օտս ուրախ տրամադրութեամբ, առոյգ եւ կայտառ վիճակի մը ընդունեց դիմաւորողները։ Կէս ժամու չափ խօսակցութիւններ տեղի ունեցան ճաւու մէջ, որմէ վերջ բարափ առաջնորդուեցաւ Վեհափառը, ուր դիմաւորողներու բազմութիւնը կ'սպասէր։

Հայրապետը իր հետեւորդներով ուղղակի մեկնեցաւ Անթիլիաս, ուր եւս արժանաւայել ընդունելութիւն մը եղաւ Երբեմնիէ սանուց կողմէ։

Վեհափառը օդափոխութենէն օտս օգտուած է եւ աւելի կայտառացած, Վատահ ենք որ յառաջիկայ ձմեռը աւելի հանգիստ եւ առոյգ պիտի անցընէ։

Բ. ԳՕՍԻՍԷՐԻ ՊՏՈՑՏՆԵՐԸ

ՀԱՄԱ, ՀԱԼԷՊ, ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԷՔ ԵՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁ ՊԷՅՐՈՒԹ

Երէկ գրած էինք որ Բարձր Խօսիսեր Գ. Տը Մարթել Համաստոսի մէջ արժանացած օրեզ ընդունելութեան մը եւ դիմաւորունցաւ ժողովրդեան հոծ զանգուածներու կողմէ։ Գրած էինք նաեւ որ, Ն. Վսեմութիւնը Համաստոսէն վերչ պիտի այցելէ Հալէպ եւ Հիւսիսային Սուրիոյ մէջ եւ դէպի այդ ուղղութեամբ մեկնած են անցած օրերը եւ ցարդ չեն վերադարձած։

Երէկ ժամը 3ին, Բէտաս Իմամ անունը համալնավարը, որ Ազգարեանի քաղաքական միջոցին գրգռութիւն սերմանած էր, գաւառապետութեան ներկայացաւ։ Ան գրգռիչ նաեւ մը խօսած էր, վրէժի հրաւիրելով ներկաները։ Եւ բսած էր ան, «Դաշնակցները Խրէրթալիսքներուն աջ թեւն էն»։ Եթէ ոսոխականները չի ձերբակալէին զայն, հաւանական է, արիւնոտ վերչաւորութեան մը պիտի յանգէր այդ ճառը։

Գաւառապետը յեր դատավարութեան 15 օրուան բանտարկութեան դատապարտեց զայն, որպէսզի Բէտաս Իմամ իր յանցանքը խոստովանած է անմիջապէս։

«Էլ Նիհար» 17 Հոկտեմբեր թիւով կը գրէ.—

Հաղորդեցինք դաւառապետ Պ. Ֆիլիբ Պուլոս եւ գաղթի ոսոխականներ հայ լրագրողի սպանիչը գիտեն այլեւս։ Եթէ չենք ուզեր բսել անուներ այդ ոճրագործին, պարզապէս ճշմարտութիւնները չի դժուարացնելու համար է։ Կը տեսնուի որ գաղթի ոսոխականներ գիտեն ոճրագործի փախած տեղը Սիւրիոյ մէջ եւ դէպի այդ ուղղութեամբ մեկնած են անցած օրերը եւ ցարդ չեն վերադարձած։

Երէկ ժամը 3ին, Բէտաս Իմամ անունը համալնավարը, որ Ազգարեանի քաղաքական միջոցին գրգռութիւն սերմանած էր, գաւառապետութեան ներկայացաւ։ Ան գրգռիչ ճառ մը խօսած էր, վրէժի հրաւիրելով ներկաները։ Եւ բսած էր ան, «Դաշնակցները Խրէրթալիսքներուն աջ թեւն էն»։ Եթէ ոսոխականները չի ձերբակալէին զայն, հաւանական է, արիւնոտ վերչաւորութեան մը պիտի յանգէր այդ ճառը։

Դաւառապետը յեր դատավարութեան 15 օրուան բանտարկութեան դատապարտեց զայն, որպէսզի Բէտաս Իմամ իր յանցանքը խոստովանած է անմիջապէս։

«Էլ Նիհար» 17 Հոկտեմբեր թիւով կը գրէ.—

Հարցաքննիչ

ՄԷԹՈՏԻԿ ԿԱՐԻ ԵՒ ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ԿԱՐՃ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ՝ ՄԷԹՈՏ ՓԱՐԻԶԷՆ

Ծանօք գերձակուհի ex Անուշ Գաղխճեան, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ՝ իր գերձակատունը վերահաստատած է Bab-el-Edris, Rue Veygand, «Վա Սիռի»ի խմբագրատան ճիշդ դիմացի նոր օճմբը։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանդուն ատակերտուհիները կրնան կարճ ժամանակավիջոցի մը մէջ իւրացնել կարճ ու ձեւագիտութիւնը եւ սեռական իրենց վկայականները։

Նկատի ունենալով ժամանակն ու պարագաները, գիները դիւրամատչելի դարձած են դաս առնող ատակերտուհիներուն եւ վճարման դիւրութիւններ կը տրուին։

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Bab-Edris, Rue Veygan Immeubl Aleyli Frères, առաջին յարկ։

ՊԷՅՐՈՒԹԻՆԵՐ ՎԱՃԵՑԷՔ ԴԷՊԻ
A. B. C.
Ուր պիտի գրտնէք ձեր անհրաժեշտ պիտոյքները հասր 8000 առարկաներ.
ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԸ 25 ԴԱՀԵԿԱՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՉԷ
ԵՐԿՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐ՝
Միճ Rue des Postes, միւսը Rue Allenby
Սովորութիւն ըրէք A. B. C. էն գնելը

PHARMACIE DE LA SANTÉ
ԴԵՂԱՐԱՆ ՇԱՀԻՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
ՖՕՇ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 3
[Նաւահանգիստ իջնող ճամբու ձախին,
Քաղաքապետարանի ճէնճին տակ]

Մեր դեղարանին մէջ երաշխաւորուած է դեղագրի մը պատրաստութեան համար անհրաժեշտ եղող դեղերու որակն ու քարմութիւնը։

Ունինք նաեւ Եւրոպական պատրաստ դեղերու, parfumerieի եւ առոջ ջապահական առարկաներու ճոխ մթերք։

Մաքրութեան, գիներու չափաւորութեան, եւ ճշդապահութեան համոզուելու համար, բաւական է անգամ մը այցելել։

ՏՕՔԹ. ՍԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne քաղաքեսական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ ոք հիվճիք St.Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բոլխիվիճիք) Հաճըն քաղք իր սեփական ճորակերտ ճճմիճ մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորքի, վեներական, ճորիճ եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկներ ամէնօր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Ներքին, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. աղէտ հիւանդներուն ձրի դարմանում Երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

CRÉDIT A L'ÉPARGNE
ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐ ԳՈՑԱՑՆԵԼԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻԻՆ
Մասնաւոր ձեռնարկ՝ հաստատուած 19 Դեկտ. 1907ի օրէնքին համաձայն
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1886ԻՆ
ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԵՆԱՀԻՆԸ
ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ ԻՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ՝ 11 Place Bellecour LYON

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ՓՕՍԻՆԼԸՐՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

Քրաճսակաց հովանաւորութեան տակ գտնուած երկիրներու Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ԱՎԸՆԻ ՄԱՍԸՍՔ, ՇԻՄԱԼԻԻ ՇԷՆՔԸ : ՊԷՅՐՈՒԹ

ՑՈՒՑԱԿ N. R. I

Դրամագլուխ մը կազմելու համար հեռեւեալ գումարներով:		Ամսական վճարումներով:	
Ֆրանք	60.000	Ֆրանք	150
»	40.000	»	100
»	20.000	»	50
»	12.000	»	30
»	4.000	»	10

Ձեզ տարի տարուընակաբար, ի բացառել այն պատահական իր ամականց վճարահանութիւններէն՝

Ձ00Է ստիկին միջոցաւ տարի, եւ տարի կը մասնակցին առանց բացառութեան բոլոր բիւերը, ու ինչպէս, ճաւ այլ բացառութեանց տակ վճարահանութեանց տակ ունենան, տարիէ տարի ամսական վճարումները կ'աճեն, տարիէ տարի ամսական վճարումները կ'աճեն։

ՕՐԻՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ.— Ընկերութեան վճարելի ամսավճարները կը գանձուին ձեր բնակած տունէն կամ գործատեղիէն, վիճակահանութեանց անմիջապէս ժամանակցիլ, ինչպէս նաեւ ամսական ընկերութեան չհերուան անմիջապէս որ պայմանագրութիւն մը կը կնքուի, փոխատուութիւն առանց անմիջապէս ազատ զեղչելու և այլն։ Եւ ամսանուրապէս արձանագրուած սերի մը երբ կը չհի վիճակահանութենէն անմիջապէս կը վճարուի դրամագլուխը՝ ու այս պարագային վճարելի ամսականները կը գադրին պարտք մը ըլլալէ։

Մէկ վաճառումով գանձանագրութիւն.— 1950 ֆր.ի միանուագ վճարամսով մը անգամ մը կ'ապահովէ 4000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, և այն գումարին կրնայ առջին ամսոյն մէջ ինք աէր դառնալ, յանկերել գումարով մը, ու այս՝ վիճակահանութեան արդիւնքէն կախում կունենայ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Ընդհ. Տնօրէնութեան՝ Ավընիւ Մաարաթ, Շիմալիի չէնքը կամ ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։

Լիբանանի և Սիւրիոյ, Ալաուիներու եւ Ճէպէլ Տրիւզի բոլոր քաղաքներուն մէջ լուրջ եւ նիւթական երաշխիքներ հայթայթելու ի վիճակի ակտառ. կիրներ կ'ուզուին։

Աւելի տեղեկութիւն.— Inspection Générale de Syrie et du Grand Liban, Tél. 10—36 Avenue Maarad, B. P. 431, Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՑԵԱԼ ՓՈՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
ԹԻՒ 27 ՔՈՒԻՍԻՆՆԵՐՈՒ ՓՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ
(Քաբուսիճներու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Սրիար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քարուսիճներու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս։

Դիտական ամենավերջին մեթոտներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ճերմին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆռանկախոս, ճոր եւ ճիճ ջերմամիզուրիւն, փռոսթաթի, սերմնամանի, սիզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններն ու ցաւարուրիւններ. ճմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ըզգն. ցաւարութիւններ, ռամաթիզմ (Rhumatisme) մորքային հիւանդութիւններ, մանիսակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ օրական օրեր միայն կէսօր։

ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ
Academie de Coupe de Beyrouth
161 Rue Pasteur, Romeils, Beyrouth
Պատօճապէս ճանչցուած եւ աջակցուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան որոշմագրով։

Տիկին Մավսէսեան, պատիւ ունի ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ Academie de Coupe de paristն վկայական առնելէ վերջ Փարիզի կարեւորագոյն կարի տուներու հետ գործակցած, իր տարուան կատարելագործած եւ Պէյրութ վերադարձած ըլլալով հիմնած է դպրոց մը, վերոյիշեալ եռօգով, ուր ոիկ ճիներու եւ օրիորդներու կ'ուսուցանէ ձեւագիտութիւն եւ կար, ամենապարզ եղանակներէն սկսեալ մինչեւ ամէնէն վերջին ճարտարութիւնը։

Ուսուցման նպատակը պարզ եւ գործնական ըլլալուն համար երեք ամսուան ընթացքէ մը վերջ ատակերտուհին իրեն պէտք եղած եղանակները ամրամբ կարելու ի վիճակի կըլլայ։ Կարուելի պատրաստութեան փափաքողներուն համար մասնաւոր գործնական դասընթացքներ կը բացուին եւ ուսուցման օրերուն լրացուին վերջ վկայականներ կը տրուին։

Դասընթացքները երկու ճիւղի կը բաժնուին։

Ա. ընդհ. ձեւագիտութեան [տնտեսական եւ գործնական] եւ կար։

Բ. ճիրմակեղենի ձեւագիտութիւն [օժիտի վերաբերեալ ճերմակեղէններ] եւ ձեռագործ։

Դասընթացները երկու ճիւղի կը բաժնուին։

Դասընթացքները երկու ճիւղի կը բաժնուին։

Դասերը կսկսին Հոկտ. 9 ին։ Ագռաճագրուելու համար դիմել ամէն օր վերոյիշեալ հասցէին։

Վճարումները դիւրամատչելի են ամենուն համար։

ՅՈՎՀ. ՄԱՍՃԱՔԵԱՆ
Սուրիոյ ծանօթ դերձակ - կերպասավաճառը հաստատած է վասնաճիւղ մը Պէյրութ, Սուկ - էլ - Նուրիէ։

Մեր վաճառատան մէջ կրնք գտնէք անգլ.ական եւ Ֆրանս. կերպասներու ճոխ մթերք եղանակի համապատասխան ճոռոյթներով. մեծամաճակ եւ փոքրաքանակ վաճառում անմրցելի գիներով։

Զինուորական այլ եւ այլ պիտոյքներ
Ոտնամիս ապխատանք
Ճշտապահութիւն
Գոհացումամենեն դժուարահաճներու

Փորձնէք համոզուելու համար։

UNITED STATES LINES
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ
Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը
(Շաբաթական կանոնաւոր երթեւեկ Հաւրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի թուականներ		
Բր զիմէնթ Բուզվելթ	»	4	Սեպտեմ.	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	14	»	Հաւրէն
Բրեզիտէնթ Հարթինկ	»	21	»	»
Մանհաթթան	»	28	»	»
Բրեզիտէնթ Բուզվելթ	»	5	Հոկտեմ.	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	12	»	Հաւրէն
Բրեզիտէնթ Հարթինկ	»	19	»	»
Մանհ. թթան	»	26	»	Հաւրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել
Ընդհ. գործակալութեան
ՀԻԹԹԻՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ
Հեռաձայն 8—00, Մատրաթ փողոց, Պէյրութ, B. P. 511
Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

աեւ գոյնով ներկելով, ծախեցի դարձեալ իւր տիրոջը. նա չկարողացաւ ճանաչել իր աւանակին։

— Կարծեմ ներկը աւելի թանկ արժեց քեզ քան թէ այն փողը, որ դուն ստացար, նկատեց Նրան մէկը ծիծաղելով։

— Իրաւ է, ներկը աւելի թանկ արժեց, պատասխանեց նա,— բայց ես ընկերիս հետ գրաւ էի բռնել։

— Եւ դուն կնքեցիր մեր ճակատին «էշ ներկողս անունը, վրայ բերեց ատաղձինը։

Բոլորը ծիծաղեցին։

Մի ուրիշը պատմեց, թէ իւր կեանքում փոխել է տասն զանազան կրօնքներ և դաւանութիւններ։ Շերազում ընդունել է մահմեդականութիւնը և ամուսնացել է մի սէիդի գեղեցիկ աղջկայ հետ։ Կիլիկիայի մէջ ընդունել է կաթոլիկութիւն և պահպանել է կաթոլիկ աղջկայ հետ, յետոյ մի կաթոլիկ գերապայծառից ստացել է ժողովարարութեան թուղթ, պտտել է Իտալիայում, Սպանիայում, Ֆրանսայում, հաւաքել է ահագին հարստութիւն, այլեւս չէ վերադարձել իւր կնոջ մօտ, կիւրակի անդունել է օրթոտօքս եկեղեցու դաւանութիւնը, մի գեներալ նրա հնդահայր է գարձել, և ընծայելով մի նշանաւոր գումար, ամուսնացրել է իւր աղջիկի հետ։ Իսկ կ. Պոլսի մէջ ընդունել է բողոքականութիւն, տեղային միսիոնարներ ո թղթով գնացել է Ամերիկայ, փողեր է հաւաքել և ամերիկացի կին է առնեցել և այլն։

Այդ մարդուն չուտացրին, որովհետև խիստ հասարակ բան էր պատմում, որովհետև նրանց մէջ չկար մէկը, որ տասը անգամ կրօնքը փոխած չլիներ։

Մի երիտասարդ խաչագող, բաւական գեղեցիկ դէմքով, ընտրհալի, և աչքարհային կեանքի սովորած մարդ, պատմեց թէ եւրոպական մի մայրաքաղաքում նա իրեն ձեւացրեց իշխան Արարատի, ման էր գալիս

թանկագին ակներով զարդարած խէնչարով և նոյնպէս գոհարներով զարդարած ոսկեայ քամարով, նրա կառապանի մօտ միշտ նստած էր մի սևամորթ արաբ։ Մի պարահանդէսի ժամանակ նրա վրայ սիրահարուեցաւ մի հարուստ կոմսի աղջիկ, խոստացաւ նրա հետ պսակուել, իսկ օրիորդի ծնողները խոստացան մեծ օժիտ տալ։ Օժիտի կէսը նա ստացաւ և վատնեց, բայց օրիորդի հետ չամուսնացաւ, խեղճ աղջիկը մեռաւ բարակացուից, երբ տեսաւ իւր փեսային անյայտացած։

Այդ պատմութիւնը, որ շատ հետաքրքրական էր և շատ գեղեցիկ կերպով նկարագրեց երիտասարդը, նոյնպէս անցաւ խիստ աննշան կերպով, իսկ մի քանիսի մէջ առաջացրին արհամարանք։ Որովհետև սիրային յարաբերութիւնները առհասարակ մի տեսակ թուլասրտութիւն է համարվում ամէն մի խաչագողի համար, և մինչև անգամ ամօթ էր բերում նրան։ Խաչագողը կարող էր սէրը ընտրել որպէս միջոց մէկին կողոպտելու համար, իսկ ճշմարտապէս սիրել անվայել էր։ Երիտասարդի պատմութիւնից երեւաց, որ ինքն էլ սիրահարուած է եղել կոմսուհի օրիորդի վրայ։ Այդ պատճառով մէկը նկատեց նրան։

— Դուք այն ժամանակ արժան կը լինէիք գովաստանութեան, երբ փոխանակ չհայլաբար վատնելու այդ օրիորդի փողերը և փոխանակ նրա հետ սիլի-բիլի անելու, իր պակուէիք նրա հետ, կը ստանայիք ամբողջ օժիտը և յետոյ բաց կը թողնէիք կը հեռանայիք։

Այդ նկատառութիւնը ընդհանուր հաւանութիւնը ստացաւ։

Մի ողորմելի խաչագող, որին աւել անունով կոչում էին «էշի ականջ», պատմեց թէ իւր ընկերի հետ մի անգամ մտան մի աղքատ գեղացու տունն։ Երկուս, ալ իրանց ձեւտծրել էին վանական աբեղա։ Տանը ոչինչ